

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 29.3.2010
COM(2010)94 galīgā redakcija

2010/0064 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par seksuālās vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, ar ko atceļ Pamatlēmumu 2004/68/TI

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Seksuālā vardarbība pret bērniem un bērnu seksuālā izmantošana ir sevišķi smagi noziegumi, jo tie ir vērsti pret bērniem, kuriem ir tiesības uz īpašu aizsardzību un aprūpi. Tie rada ilgstošu fizisko, psiholoģisko un sociālo kaitējumu cietušajiem un grauj mūsdienu sabiedrības pamatvērtības, kas saistītas ar bērnu īpašu aizsardzību un uzticību attiecīgajām valsts iestādēm. Lai gan trūkst precīzu un uzticamu statistikas datu, pētījumi liecina, ka ievērojams mazākums bērnu Eiropā, iespējams, ir pakļauti seksuālajai vardarbībai un ka šis fenomens laika gaitā nemazinās, bet gan atsevišķi seksuālās vardarbības veidi ir novērojami aizvien biežāk.

Saskaņā ar 67. pantu Līgumā par Eiropas Savienības darbību Savienības vispārējais politiskais mērķis šajā jomā ir nodrošināt augstu drošības līmeni, veicot pasākumus, lai novērstu un apkarotu noziedzīgus nodarījumus, kas ietver seksuālo vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālo izmantošanu. Saskaņā ar 83. pantu Līgumā par Eiropas Savienības darbību tas jā dara, pirmkārt, nosakot noteikumu minimumu noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai bērnu seksuālās izmantošanas jomā. Konkrēti mērķi būtu efektīva saukšana pie kriminālatbildības, cietušo personu tiesību aizsardzība un bērnu seksuālās izmantošanas un vardarbības pret bērniem novēršana.

- **Vispārīgais konteksts**

Attiecībā uz cietušajiem bērniem galvenais šā fenomena cēlonis ir neaizsargātība, ko rada vairāki faktori. Tiesībaizsardzības mehānismu trūkumi veicina šā fenomena izplatīšanos, un šī problēma saasinās, jo atsevišķi nodarījumu veidi pārsniedz valsts robežas. Cietušie nelabprāt ziņo par vardarbības gadījumiem, atšķirības valstu krimināllikumos un procedūrās var būt pamatā atšķirībām izmeklēšanā un saukšanā pie kriminālatbildības un notiesātie likumpārkāpēji pēc soda izciešanas joprojām var būt bīstami. Informācijas tehnoloģiju attīstības rezultātā šīs problēmas ir kļuvušas vēl nopietnākas, jo bērnu seksuālās izmantošanas attēlus ir vieglāk izgatavot un izplatīt un likumpārkāpēji var saglabāt anonimitāti, turklāt atbildība tiek sadalīta dažādām jurisdikcijām. Atvieglota ceļošana un ienākumu atšķirības veicina tā saukto bērnu seksa tūrisma, un tā rezultātā bērnu izmantotāji bieži vien izdara noziedzīgus nodarījumus ārvalstīs un paliek nesodīti. Šādos gadījumos saukšana pie kriminālatbildības var izrādīties sarežģīta, turklāt organizētā noziedzība var radīt ievērojamus ienākumus bez liela riska.

Valstu tiesību akti dažādā mērā aptver dažas no šīm problēmām. Tomēr tie nav pietiekami noturīgi un konsekventi, lai sniegtu spēcīgu sabiedrības atbildi uz šo satraucošo parādību.

Nesenā Eiropas Padomes Konvencija *CETS* Nr. 201 par bērnu aizsardzību pret seksuālo izmantošanu un seksuālo vardarbību („EP Konvencija”) līdz šim neapšaubāmi nodrošina visaugstāko starptautisko standartu bērnu aizsardzībai pret seksuālo vardarbību un izmantošanu. Globālā mērogā galvenais starptautiskais standarts ir Konvencijai par bērna tiesībām pievienotais 2000. gada Fakultatīvais protokols par bērnu tirdzniecību, bērnu prostitūciju un bērnu pornogrāfiju. Tomēr visas dalībvalstis vēl nav pievienojušās šai konvencijai.

- **Spēkā esošie noteikumi šā priekšlikuma jomā**

ES līmenī ar Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI tiek nodrošināts dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanas minimums, lai par kriminālsodāmiem atzītu vissmagākos pret bērniem vērstas vardarbības un bērnu seksuālās izmantošanas veidus, paplašinātu valstu jurisdikciju un sniegtu minimālo atbalstu cietušajiem. Lai gan prasības kopumā ir īstenotas, šim pamatlēmumam ir vairāki trūkumi. Tas tuvina tiesību aktus vienīgi attiecībā uz ierobežotu skaitu nodarījumu. Šis pamatlēmums neaptver jaunus vardarbības un izmantošanas veidus, kuros izmanto informācijas tehnoloģijas, nenovērš šķēršļus, lai sauktu pie atbildības par nodarījumiem ārpus valsts teritorijas, neatbilst visām cietušo bērnu īpašajām vajadzībām un neparedz piemērotus pasākumus nodarījumu novēršanai.

Citas ES iniciatīvas, kuras jau ir spēkā vai tiks īstenotas, tikai daļēji pievēršas dažām problēmām saistībā ar seksuāliem nodarījumiem pret bērniem. To vidū ir Padomes 2000. gada 29. maija Lēmums 2000/375/TI par to, kā apkarot bērnu pornogrāfiju interneta tīklā, Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, Padomes 2005. gada 24. februāra Pamatlēmums 2005/222/TI par uzbrukumiem informācijas sistēmām, Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Lēmums Nr. 854/2005/EK, ar ko izveido daudzgadīgu Kopienas programmu interneta un jaunu tiešsaistes tehnoloģiju drošākas izmantošanas veicināšanai, un Padomes 2008. gada 27. novembra Pamatlēmums 2008/947/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai.

- **Atbilstība pārējiem Eiropas Savienības politikas virzieniem un mērķiem**

Šie mērķi pilnībā atbilst ES politikai par bērnu tiesību veicināšanu, aizsardzību un īstenošanu ES iekšpolitikā un ārpolitikā. ES ir skaidri atzinusi bērnu tiesību aizsardzību Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, konkrēti 24. pantā. Turklāt paziņojumā „Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām” Komisija noteica mērķi palielināt savu esošo politiku un instrumentu izmantošanu, tostarp, lai aizsargātu bērnus pret vardarbību un seksuālo izmantošanu gan ES, gan ārpus tās. Šie mērķi atbilst arī programmai „Drošāks internets”, ko izstrādāja, lai veicinātu interneta un jaunu tiešsaistes tehnoloģiju drošāku izmantošanu, jo īpaši attiecībā uz bērniem, un cīnītos pret nelikumīgu saturu. Programma „Drošāks internets” palīdz novērst pret bērniem vērstu seksuālo vardarbību, izmantojot dažādus pasākumus, tostarp, nepilngadīgo bērnu aizsardzību un viņu tiesību nostiprināšanu, izpratnes veicināšanu un izglītošanu, kā arī pašregulējumu un drošības instrumentus.

Tie pilnībā atbilst Komisijas priekšlikumam direktīvai par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību.

Minētie mērķi atbilst arī nesen pieņemtajai ES jaunatnes stratēģijai (Padomes 2009. gada 27. novembra rezolūcija), kas paredzēta bērniem un jauniešiem vecumā no 13 līdz 20 gadiem un kas Eiropas sadarbību jaunatnes politikas jomā nostiprina starptautiskajā cilvēktiesību sistēmā. ES jaunatnes stratēģijā ir uzsvērts, ka jauniešu dzīvi un nākotnes izredzes būtiski ietekmē bērībā sniegtās iespējas, atbalsts un aizsardzība, un vietējā līmeņa ieinteresētās personas ir aicinātas apzināt jauniešus no riska grupām un palīdzēt tiem, kā arī vajadzības gadījumā nosūtīt šos jauniešus pie citiem attiecīgajiem dienestiem un veicināt jauniešu piekļuvi veselības aprūpei.

Šis priekšlikums tika padziļināti pārbaudīts, lai nodrošinātu, ka tā noteikumi pilnībā atbilst pamattiesībām, jo īpaši attiecībā uz cilvēka cieņu, spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodu aizliegumu, bērnu tiesībām, tiesībām uz brīvību un drošību, vārda un informācijas brīvību, personas datu aizsardzību, tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, ka arī noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma principiem.

Īpaša uzmanība tika pievērsta 24. pantam Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, ar kuru tiek noteikts pienākums rīkoties, lai nodrošinātu nepieciešamo aizsardzību bērniem. Tajā ir noteikts, ka bērniem ir tiesības uz viņu labklājībai nepieciešamo aizsardzību un aprūpi. Turklāt tajā ir noteikts, ka visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātas iestādes, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses. Tas ir minēts arī ANO Konvencijā par bērna tiesībām.

Attiecībā uz tiesībām uz savu privāto un ģimenes dzīvi un personas datu aizsardzību (Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants) īpaši rūpīgi tika pārbaudīti noteikumi par kriminālatbildību saistībā ar jauna veida vardarbību, izmantojot internetu, īpašu izmeklēšanas metožu atzīšanu, atsevišķu darbību aizliegumu un informācijas apmaiņu ar mērķi nodrošināt īstenošanu visā ES. Jo īpaši attiecībā uz vārda brīvību (Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pants) tika pārbaudīti noteikumi par tiesību aizsardzības pasākumu pastiprināšanu, lai aizliegtu publicēt un izplatīt materiālus par vardarbību pret bērniem, reklamēt bērnu pornogrāfiju vai veicināt bērnu seksuālo izmantošanu, kā arī par mehānismiem, lai bloķētu piekļuvi tīmekļa vietnēm, kas ietver bērnu pornogrāfiju.

Vajadzības gadījumā var izmantot Eiropas Savienības līmenī pieejamo finansējumu, lai atbalstītu dalībvalstu centienus panākt atbilstību šīs direktīvas prasībām.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Apspriešanās metodes, galvenās mērķnozāres un vispārīgs respondentu raksturojums

Trīs dažādās sanāksmēs par seksuālo vardarbību pret bērniem, bērnu seksuālo izmantošanu un cilvēku tirdzniecību tika rīkotas apspriedes ar plašu loku šīs jomas ekspertu. To vidū bija dalībvalstu valdību pārstāvji, pārstāvji no Komisijas ekspertu grupas cilvēku tirdzniecības jomā, kā arī starptautisko organizāciju, piemēram, Eiropas Padomes un *UNICEF*, nevalstisko organizāciju, akadēmisko un pētniecības centru un citu sabiedrisko institūciju pārstāvji. Vairāki eksperti un organizācijas pēc tam ir nosūtījuši apsvērumus un snieguši informāciju.

Padomē risinātajās apspriedēs par Komisijas priekšlikumu pamatlēmumam šajā jomā tika sniegta informācija par dalībvalstu tiesību aktiem un pašreizējo praksi. Lielā mērā ir apstiprināta nepieciešamība ieviest jaunu ES mēroga satvaru, lai tuvinātu dalībvalstu tiesību aktus.

Atbilžu kopsavilkums un tas, kā tās ņemtas vērā

Galvenie apspriešanās rezultāti ir šādi:

- ir nepieciešams ieviest uzlabojumus EP Konvencijā;
- ir nepieciešams par kriminālsodāmiem atzīt vardarbības veidus, kas nav iekļauti pašreizējā pamatlēmumā, jo īpaši jaunus nodarījumu veidus, kuros izmanto IT;
- ir nepieciešams novērst šķēršļus izmeklēšanai un saukšanai pie kriminālatbildības pārrobežu lietās;
- ir nepieciešams nodrošināt cietušo vispusīgu aizsardzību, īpaši izmeklēšanas procesā un kriminālprocesā;
- ir nepieciešams novērst nodarījumus, izmantojot intervences programmas un režīmus;
- ir nepieciešams nodrošināt to, ka sodi un drošības pasākumi, ko kādā valstī piemēro bīstamajiem likumpārkāpējiem, tiek piemēroti visās dalībvalstīs.

Ietekmes novērtējumā ir ņemta vērā apspriešanās laikā sniegtā informācija. Atsevišķi ieteikumi, ko apspriešanās laikā sniedza dažādas ieinteresētās personas, dažādu iemeslu dēļ nav ietverti šajā priekšlikumā. Šie iemesli ir izskaidroti ietekmes novērtējumā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums SEC(2009) 355 un ietekmes novērtējuma kopsavilkums SEC(2009) 356**

Lai sasniegtu mērķi, ir izskatīti vairāki politikas risinājumi, ņemot vērā iepriekšējo priekšlikumu par pamatlēmumu.

- 1. politikas risinājums. ES līmenī netiek veikti jauni pasākumi

ES neveiktu nekādus jaunus pasākumus (tiesību akti, instrumenti, kas nav politikas instrumenti, finansiāls atbalsts), lai apkarotu seksuālo vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālo izmantošanu, bet dalībvalstis varētu turpināt EP Konvencijas parakstīšanas un ratifikācijas procesu.

- 2. politikas risinājums. Esošo tiesību aktu papildināšana ar nelegislatīviem pasākumiem

Esošajos ES tiesību aktos, īpaši Pamatlēmumā 2004/68/TI, grozījumi netiktu veikti. Tā vietā varētu ieviest nelegislatīvus pasākumus, lai sekmētu valstu tiesību aktu saskaņotu īstenošanu. Tie varētu ietvert informācijas un pieredzes apmaiņu saukšanas pie atbildības, aizsardzības vai novēršanas jomā, pasākumus izpratnes veicināšanai, sadarbību ar privāto sektoru, kā arī pašregulācijas pamudinājumu vai datu vākšanas mehānismu izvedi.

- 3. politikas risinājums. Jauni tiesību akti likumpārkāpēju saukšanas pie atbildības, cietušo personu aizsardzības un nodarījumu novēršanas jomā

Tiktu pieņemts jauns tiesību akts, ietverot esošo pamatlēmumu, atsevišķus EP Konvencijas noteikumus un papildu elementus, kas nav iekļauti šajos dokumentos. Jaunais pamatlēmums aptvertu likumpārkāpēju saukšanu pie atbildības, cietušo personu aizsardzību un nodarījumu novēršanu.

- 4. politikas risinājums. Jauni visaptveroši tiesību akti, lai uzlabotu likumpārkāpēju saukšanu pie atbildības, cietušo personu aizsardzību un nodarījumu novēršanu (kā 3. risinājumā), kopā ar nelegislatīviem pasākumiem (kā 2. risinājumā)

Esošos Pamatlēmuma 2004/68/TI noteikumus papildinātu ar ES pasākumiem, lai veiktu grozījumus materiālajās krimināltiesībās un procedūrās, aizsargātu cietušās personas un novērstu nodarījumus, kā tas noteikts 3. risinājumā, kā arī ar 2. risinājumā minētajiem nelegislatīvajiem pasākumiem, lai uzlabotu valstu tiesību aktu īstenošanu.

Saskaņā ar analīzi par ekonomisko un sociālo ietekmi un ietekmi uz pamattiesībām 3. un 4. risinājums ir vispiemērotākā pieeja, lai risinātu šīs problēmas un sasniegtu priekšlikuma mērķus. Vēlamais risinājums būtu 4. risinājums un pēc tam – 3. risinājums.

Komisija veica ietekmes novērtējumu, kas papildina iepriekšējo 2009. gada 25. marta priekšlikumu pamatlēmumam par seksuālās vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu un kas *mutatis mutandis* attiecas arī uz šo direktīvas priekšlikumu. Ziņojums par šo ietekmes novērtējumu ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/cia_2009_en.htm#jls

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ELEMENTI

- **Ierosināto pasākumu kopsavilkums**

Ar šo direktīvu atceļ Pamatlēmumu 2004/68/TI, saglabājot atsevišķas tā daļas un ietverot šādus jaunus elementus.

– Materiālās krimināltiesības vispārīgos gadījumos

Par kriminālsodāmiem tiek atzīti smagi pret bērniem vērstas vardarbības un bērnu seksuālās izmantošanas veidi, ko ES tiesību akti pašlaik neaptver. Tas ietver, piemēram, braucienu organizēšanu ar nolūku pastrādāt seksuālu vardarbību, kas ir jo īpaši attiecināms, bet ne tikai, uz bērnu seksa tūrisma. Bērnu pornogrāfijas definīcija tiek mainīta, lai to saskaņotu ar EP Konvenciju un Konvencijai par bērna tiesībām pievienoto Fakultatīvo protokolu. Īpaša uzmanība tiek pievērsta nodarījumiem pret bērniem, kuri ir īpaši neaizsargātā situācijā.

Jo īpaši ir jāpalielina kriminālsodi, lai tie būtu samērīgi, efektīvi un preventīvi. Lai noteiktu nodarījumu smagumu un piemērotu samērīgus sodus, ņem vērā dažādus faktorus, kas var attiekties uz ļoti dažādiem nodarījumiem, piemēram, kaitējumu cietušajam, likumpārkāpēja vainu un sabiedrībai radītā riska līmeni.

Tādējādi var noteikt dažādas sakarības starp nodarījumiem. Kopumā darbības, kas ietver seksuālus sakarus, ir smagāki nodarījumi nekā tās, kas šādus sakarus neietver; izmantošanas elementa esamība nodarījumu padara smagāku; ietekmēšanas, spēka vai draudu pielietošana ir nopietnāks pārkāpums nekā likumpārkāpēja varas vai cietušā neaizsargātības ļaundabīga izmantošana, kas, savukārt, ir smagāks pārkāpums nekā cietušā brīvprātīgas piekrišanas izmantošana. Prostitūcija, kas ietver seksuālas darbības un naudu, ir nopietnāks pārkāpums nekā pornogrāfiskas izdarības, kas var ietvert vai neietvert iepriekš minētos elementus; vervēšana prostitūcijai vai līdzīgām darbībām ir smagāks pārkāpums nekā likšana iesaistīties prostitūcijā, jo vervēšana ietver bērnu meklēšanu pārdošanai. Bērnu pornogrāfijas materiālu ražošana, kas parasti ietver bērnu vervēšanu un seksuālus sakarus ar bērniem, ir nopietnāks

nodarījums nekā citi nodarījumi, piemēram, šo materiālu izplatīšana un piedāvāšana, kas, savukārt, ir smagāks nodarījums nekā to glabāšana un pieejamība.

Apvienojot šos dažādos kritērijus, tiek izdalītas piecas dažādas nodarījumu grupas atkarībā no to smaguma pakāpes, un tādējādi pamatnoziedzumiem tiek piemēroti dažāda līmeņa sodi.

– Jauni noziedzīgi nodarījumi IT vidē

Par kriminālsodāmiem tiek atzīti jauni seksuālās vardarbības un seksuālās izmantošanas veidi, ko veic ar IT palīdzību. Tas ietver, piemēram, pornogrāfiskas izdarības tiešsaistē vai apzinātu piekļuvi bērnu pornogrāfijai, tādējādi aptverot gadījumus, kad bērnu pornogrāfijas skatīšanas tīmekļa vietnēs, neveicot attēlu lejupielādi vai ierakstīšanu, neuzskata par bērnu pornogrāfijas materiālu „glabāšanu” vai „iegūšanu”. Turklāt tiek iekļauts jauns nodarījumu veids — „iedraudzēšanās” (*grooming*), cieši sekojot šā jēdziena formulējumam, par ko panākta vienošanās EP Konvencijā.

– Kriminālizmeklēšana un kriminālprocesa uzsākšana

Tiek ieviesti vairāki noteikumi, lai palīdzētu izmeklēt nodarījumus un izvirzīt apsūdzības.

– Saukšana pie atbildības par ārvalstīs izdarītiem nodarījumiem

Noteikumos par jurisdikciju tiek veikti grozījumi, lai nodrošinātu, ka ES valstu valstspiederīgie un pastāvīgie iedzīvotāji, kuri pastrādājuši vardarbību pret bērniem vai tos seksuāli izmantojuši, tiek krimināli vajāti, pat ja tie veikuši noziegumus ārpus ES, izmantojot tā dēvēto seksa tūrisma.

– Cietušo aizsardzība

Tiek ieviesti jauni noteikumi par cietušo aizsardzību (plašākā nozīmē), lai nodrošinātu, ka cietušajiem ir atvieglota piekļuve tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un ka tie necieš no piedalīšanās kriminālprocesā. Tie ietver noteikumus par palīdzību un atbalstu cietušajiem, kā arī cietušo aizsardzību tieši kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā.

– Nodarījumu novēršana

Tiek veikti grozījumi, lai palīdzētu novērst seksuālo vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālo izmantošanu, veicot vairākus pasākumus, kas vērsti pret kādreizējiem likumpārkāpējiem, ar mērķi novērst recidīvismu, un lai ierobežotu piekļuvi bērnu pornogrāfijai internetā. Šāda piekļuves ierobežojuma mērķis ir mazināt bērnu pornogrāfijas izplatību, padarot publiski pieejamās tīmekļa vietnes grūtāk izmantojamas. Tas neaizvieto pasākumus, kas paredzēti nelegāla satura avotu likvidēšanai vai likumpārkāpēju saukšanai pie atbildības.

Tādējādi ar šo priekšlikumu vairākos veidos tiktu sniegta pievienotā vērtība arī attiecībā uz EP Konvencijā noteikto aizsardzības līmeni. Satura ziņā šajā priekšlikumā ir iekļauti elementi, kas nav EP Konvencijā, piemēram, priekšlikums visā ES ieviest aizliegumu likumpārkāpējiem veikt darbības, kas ietver saskarsmi ar bērniem, bloķēt piekļuvi bērnu pornogrāfijai internetā, paredzēt kriminālatbildību par bērna piespiešanu iesaistīties seksuālās darbībās ar trešām personām un pret bērniem vērstu seksuālo vardarbību pornogrāfiskās izdarībās tiešsaistē, kā arī klauzula par cietušo bērnu nesodīšanu. Tas pārsniedz arī EP Konvencijā noteiktos pienākumus attiecībā uz sodu līmeni, bezmaksas juridiskām

konsultācijām cietušajiem bērniem un tādu darbību novēršanu, kas sekmē vardarbību un bērnu seksa tūrisma. No formālā viedokļa raugoties, Konvencijas noteikumu iekļaušana ES tiesību aktos veicinās valstu pasākumu ātrāku pieņemšanu salīdzinājumā ar valstu ratifikācijas procedūrām un nodrošinās labāku īstenošanas uzraudzību.

- **Juridiskais pamats**

Līguma par Eiropas Savienības darbību 82. panta 2. punkts un 83. panta 1. punkts.

- **Subsidiaritātes princips**

Eiropas Savienības pasākumiem piemērojams subsidiaritātes princips.

Dalībvalstis nevar pietiekami sasniegt priekšlikuma mērķus šādu iemeslu dēļ.

Bērnu seksuālās izmantošanas un pret tiem vērstas seksuālās vardarbības problēmai ir izteikta pārrobežu dimensija, kas visuzskatāmāk izpaužas bērnu pornogrāfijā un bērnu seksa tūrismā. Tomēr šī dimensija norāda uz nepieciešamību nodrošināt to, ka bērni visās dalībvalstīs tiek aizsargāti no visu dalībvalstu likumpārkāpējiem, kuri var ceļot bez grūtībām. Tam ir nepieciešama ES rīcība, īpaši turpmāki pasākumi saistībā ar Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI un Padomes Lēmumu 2000/375/TI¹, jo dalībvalstis centrālā vai reģionālā un vietējā līmenī vienas pašas nevar pilnībā sasniegt efektīvas bērnu aizsardzības mērķi.

Priekšlikuma mērķus var labāk sasniegt ar Eiropas Savienības pasākumiem šādu iemeslu dēļ.

Ar šo priekšlikumu tiek vēl vairāk saskaņotas dalībvalstu materiālās krimināltiesības un procedūras noteikumi, kas pozitīvi ietekmēs cīņu pret šiem noziegumiem. Pirmkārt, tas ir veids, kā izvairīties no gadījumiem, kad noziegumus izvēlas pastrādāt tajās dalībvalstīs, kurās noteikumi nav tik stingri; otrkārt, kopīgas definīcijas ļauj veicināt kopīgu noderīgu datu un pieredzes apmaiņu, kā arī šo datu salīdzināšanu; treškārt, tas atvieglo starptautisko sadarbību. Turklāt ar šo priekšlikumu tiktu uzlabota cietušo bērnu aizsardzība. Tas ir humāns priekšnoteikums, kā arī nosacījums, lai cietušie varētu sniegt pierādījumus, kas nepieciešami likumpārkāpēju saukšanai pie atbildības. Tiks uzlabota arī preventīvo pasākumu efektivitāte visā ES.

Tādējādi priekšlikums ir saskaņā ar subsidiaritātes principu.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šāda(-u) iemesla(-u) dēļ.

Šī direktīva nepārsniedz minēto mērķu sasniegšanai vajadzīgo minimumu un to, kas ir vajadzīgs šim nolūkam, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt tiesību aktu precizitāti krimināltiesību jomā.

- **Juridisko instrumentu izvēle**

Ierosinātie instrumenti: direktīva.

---

¹ Padomes 2000. gada 29. maija lēmums par to, kā apkarot bērnu pornogrāfiju interneta tīklā, OV L 138, 9.6.2000., 1. lpp.

Lai cīnītos pret bērnu seksuālo izmantošanu, ir jātuvina dalībvalstu krimināltiesības un noteikumi sadarbības uzlabošanai krimināllietās. Šim nolūkam LESD ir konkrēti paredzēta vienīgi direktīvu pieņemšana.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē ES budžetu.

5. PAPILDU INFORMĀCIJA

- **Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana**

Priekšlikuma pieņemšana atcels spēkā esošo tiesību aktu.

- **Teritoriālā darbības joma**

Pieņemtais priekšlikums tiks adresēts dalībvalstīm. Topošās direktīvas piemērošana Apvienotajai Karalistei, Īrijai un Dānijai tiks noteikta saskaņā ar Līgumam par Eiropas Savienības darbību pievienoto protokolu (Nr. 21 un 22) noteikumiem.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par seksuālās vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, ar ko atceļ Pamatlēmumu 2004/68/TI

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un jo īpaši tā 82. panta 2. punktu un 83. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁴,

tā kā:

- 1) Seksuālā vardarbība pret bērniem un bērnu seksuālā izmantošana, tostarp bērnu pornogrāfija, ir nopietns pamattiesību pārkāpums, jo īpaši attiecībā uz bērna tiesībām saņemt aizsardzību un gādību, kāda nepieciešama viņa labklājībai, kā tas noteikts ANO Konvencijā par bērna tiesībām un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
- 2) Bērnu pornogrāfija, kas ietver bērnu ļaunprātīgas seksuālas izmantošanas attēlus, un pret bērniem vērstas seksuālās vardarbības un bērnu seksuālās izmantošanas citi īpaši nopietni veidi paplašinās un izplatās, izmantojot jaunas tehnoloģijas un internetu.
- 3) Ar Padomes Pamatlēmumu 2004/68/IT par bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu⁵ tiek tuvināti dalībvalstu tiesību akti, lai par kriminālsodāmiem atzītu vismagākos pret bērniem vērstas vardarbības un bērnu seksuālās izmantošanas veidus, paplašinātu valstu jurisdikciju un sniegtu minimālo atbalstu cietušajiem. Padomes Pamatlēmumā 2001/220/TI par cietušo statusu kriminālprocesā⁶ ir noteiktas cietušo tiesības kriminālprocesā, tostarp tiesības uz aizsardzību un kompensāciju. Turklāt, pieņemot Padomes Pamatlēmumu 2009/948/TI

---

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁴ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁵ OV L 13, 20.1.2004., 14. lpp.

⁶ OV L 82, 22.3.2001., 1. lpp.

par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā⁷, tiks atvieglota saukšanas pie atbildības koordinēšana saistībā ar seksuālās vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas lietām.

- 4) Saskaņā ar 34. pantu ANO Konvencijā par bērna tiesībām Konvencijas dalībvalstis apņemas aizsargāt bērnus pret visa veida seksuālo vardarbību. ANO Konvencijai par bērna tiesībām pievienotais Fakultatīvais protokols par bērnu tirdzniecību, bērnu prostitūciju un bērnu pornogrāfiju un jo īpaši Eiropas Padomes Konvencija par bērnu aizsardzību pret seksuālo izmantošanu un seksuālo vardarbību⁸ ir nozīmīgi soļi, lai uzlabotu starptautisko sadarbību šajā jomā.
- 5) Attiecībā uz smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, bērnu seksuālo izmantošanu un bērnu pornogrāfiju, vajadzīga vispārīga pieeja, kurā ietilpst likumpārkāpēju saukšana pie atbildības, cietušo bērnu aizsardzība un nodarījumu novēršana. Veicot jebkādus pasākumus, lai cīnītos pret šiem nodarījumiem, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses, kā tas noteikts Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un ANO Konvencijā par bērna tiesībām. Pamatlēmums 2004/68/TI ir jāaizvieto ar jaunu instrumentu, kas nodrošina šādu visaptverošu tiesisko regulējumu šā mērķa sasniegšanai.
- 6) Attiecībā uz seksuālās vardarbības pret bērniem un bērnu seksuālās izmantošanas smagiem veidiem ir jāpiemēro efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas. Tas jo īpaši attiecas uz dažāda veida seksuālo vardarbību un seksuālo izmantošanu, ko atvieglo komunikāciju tehnoloģiju lietošana. Turklāt bērnu pornogrāfijas definīcija ir jāprecizē un jāsaņā ar starptautiskajos instrumentos ietverto definīciju.
- 7) Ar šo direktīvu netiek reglamentēta dalībvalstu politika attiecībā uz seksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu, kurās var būt iesaistīti bērni un kuras var uzskatīt par normālu seksualitātes atklāšanu cilvēka attīstības gaitā, ņemot vērā dažādās tradīcijas kultūras un tiesību jomā, kā arī jaunus veidus, kā bērni un jaunieši savā starpā veido un uztur attiecības, tostarp, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.
- 8) Ir jāatvieglo nodarījumu izmeklēšana un apsūdzību izvirzīšana kriminālprocesā, ņemot vērā cietušo bērnu grūtības ziņot par vardarbību un likumpārkāpēju anonimitāti kibertelpā. Lai nodrošinātu šajā direktīvā minēto nodarījumu sekmīgu izmeklēšanu un saukšanu pie atbildības par tiem, atbildīgās personas ir jānodrošina ar efektīviem izmeklēšanas instrumentiem. Šie instrumenti var ietvert slepenas operācijas, sakaru pārtveršanu, slepenu novērošanu, tostarp, elektronisku novērošanu, bankas kontu uzraudzību vai citas finanšu izmeklēšanas.
- 9) Noteikumos par jurisdikciju ir jāveic grozījumi, lai nodrošinātu to, ka personas no Eiropas Savienības, kuras pastrādājušas vardarbību pret bērniem vai tos seksuāli izmantojušas, tiek krimināli vajātas, pat ja tās veikušas noziegumus ārpus ES, jo īpaši izmantojot tā dēvēto seksa tūrisma.

---

⁷ OV L 328, 15.12.2009., 42. lpp.

⁸ Eiropas Padomes Konvencija par bērnu aizsardzību pret seksuālo izmantošanu un seksuālo vardarbību, pieņemta Lanzarotē, 25.10.2007., Eiropas Padomes līgumu sērija Nr. 201.

- 10) Cietušo bērnu aizsardzības pasākumi ir jāpieņem, ņemot vērā bērnu intereses un viņu vajadzību izvērtējumu. Cietušajiem bērniem ir jānodrošina atvieglota piekļuve tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, tostarp, bezmaksas juridiskām konsultācijām un juridiskai pārstāvniecībai, kā arī pasākumiem interešu konfliktu atrisināšanai, ja vardarbība notiek ģimenē. Turklāt cietušie bērni, kas par savu gadījumu ziņo kompetentajām iestādēm, ir jāatbrīvo no sankcijām, ko paredz, piemēram, saskaņā ar valstu tiesību aktiem imigrācijas un prostitūcijas jomā. Piedalīšanās kriminālprocesā cietušajiem bērniem nedrīkst radīt papildu traumu, ko var izraisīt uzklausišana vai vizuāls kontakts ar nodarījuma izdarītājiem.
- 11) Lai novērstu un mazinātu recidīvismu, ir jāizvērtē likumpārkāpēju bīstamība un iespējamie riski, ka tie varētu atkārtoti veikt seksuālos nodarījumus pret bērniem, kā arī jānodrošina tiem iespēja brīvprātīgi piedalīties efektīvās intervences programmās vai pasākumos.
- 12) Ja likumpārkāpēju bīstamība un risks, ka nodarījumi varētu atkārtoties, ir pietiekami liels, notiesātajiem likumpārkāpējiem vajadzības gadījumā ir uz laiku vai pastāvīgi jāliedz veikt darbības, kas ietver regulāru saskarsmi ar bērniem. Ir jāatvieglo šādu aizliegumu ieviešana visā ES.
- 13) Bērnu pornogrāfija, kas ietver bērnu ļaunprātīgas seksuālas izmantošanas attēlus, ir īpaša saturs materiāli, ko nevar uzskatīt par viedokļa izpausmi. Lai cīnītos pret bērnu pornogrāfiju, ir jāierobežo bērnu ļaunprātīgas izmantošanas materiālu izplatīšana, nodrošinot, ka likumpārkāpējiem ir grūtāk šāda saturs materiālus augšupielādēt publiski pieejamās tīmekļa vietnēs. Tāpēc ir nepieciešams veikt pasākumus, lai likvidētu šādu materiālu avotus un aizturētu personas, kas atbildīgas par bērnu ļaunprātīgas izmantošanas attēlu izplatīšanu vai lejupielādēšanu. Pastiprinātā sadarbībā ar trešām valstīm un starptautiskajām organizācijām ES ir jāveicina tas, ka trešo valstu iestādes efektīvi likvidē to teritorijās izveidotas tīmekļa vietnes, kas ietver bērnu pornogrāfiju. Tā kā, neraugoties uz minētajiem centieniem, bērnu pornogrāfijas materiālu avotu likvidēšana ir sarežģīta, ja oriģinālie materiāli neatrodas Eiropas Savienībā, ir jāievieš arī mehānismi, ar kuriem Eiropas Savienības teritorijā bloķētu piekļuvi tīmekļa vietnēm, kas ietver un izplata bērnu pornogrāfiju. Šim nolūkam var izmantot dažādus mehānismus, piemēram, mudināt kompetentās tiesu vai policijas iestādes pieprasīt šādu bloķēšanu vai arī atbalstīt un aicināt interneta pakalpojumu sniedzējus, lai tie pēc brīvprātības principa izveidotu rīcības kodeksus un vadlīnijas šādu tīmekļa vietņu piekļuves bloķēšanai. Lai likvidētu un bloķētu bērnu ļaunprātīgas izmantošanas materiālus, ir jāizveido un jāpastiprina publisko iestāžu sadarbība ar mērķi nodrošināt, ka valstu saraksti ar tīmekļa vietnēm, kas satur bērnu pornogrāfijas materiālus, ir pēc iespējas pilnīgāki un ka tiek novērsta darba dublēšana. Veicot šādus pasākumus, jāņem vērā lietotāju tiesības un jānodrošina atbildība spēkā esošajām tiesas un juridiskajām procedūrām, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas un Eiropas Pamattiesību hartas noteikumiem. Programmas „Drošāks internets” ietvaros ir izveidoti informācijas līniju tīkli, kuru mērķis ir vākt informāciju par galvenajiem nelegāla saturs tīmekļu vietņu veidiem, kā arī nodrošināt pienācīgu pārklājumu un apmaiņu ar ziņojumiem šajā jautājumā.
- 14) Tā kā dalībvalstis vienas pašas nevar veiksmīgi sasniegt šīs direktīvas mērķi, proti, apkarot seksuālo vardarbību pret bērniem, bērnu seksuālo izmantošanu un bērnu pornogrāfiju, un tāpēc mēroga un ietekmes dēļ to var sekmīgāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principiem, kā tas

minēts Līguma par Eiropas Savienību 3. un 5. pantā. Saskaņā ar 5. pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai.

- 15) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, proti, cilvēka cieņa, spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodu aizliegums, bērnu tiesības, tiesības uz brīvību un drošību, vārda un informācijas brīvība, personas datu aizsardzība, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, ka arī noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma principi. Šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt šo tiesību pilnīgu ievērošanu, un tā ir jāīsteno atbilstoši šim principam.
- 16) [Saskaņā ar 1., 2., 3. un 4. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Apvienotā Karaliste un Īrija ir informējušas par savu vēlmi piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā.] VAI [Neskarot minētā protokola 4. pantu par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, Apvienotā Karaliste un Īrija nepiedalīsies šīs direktīvas pieņemšanā, un tādēļ šī direktīva nebūs tām saistoša un nebūs jāpiemēro]⁹. Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un tādēļ šī direktīva tai nav saistoša un nav jāpiemēro,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Darbības joma

Šīs direktīvas mērķis ir paredzēt noteikumu minimumu noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai bērnu seksuālās izmantošanas jomā. Tās mērķis ir arī ieviest vienotus noteikumus, lai pastiprinātu šādu nodarījumu novēršanu un cietušo aizsardzību.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- a) „bērns” ir jebkura persona, kam mazāk par 18 gadiem;
- b) „bērnu pornogrāfija” ir
  - i) jebkurš materiāls, kurā vizuāli attēlots bērns, kas iesaistīts īstā vai imitētā nepārprotami seksuālā darbībā; vai
  - ii) jebkurš materiāls, kurā galvenokārt seksuālos nolūkos attēloti bērna dzimumorgāni; vai

---

⁹ Šā direktīvas apsvēruma galīgā redakcija būs atkarīga no Apvienotās Karalistes un Īrijas faktiskās nostājas, ko pieņems saskaņā ar protokola noteikumiem (Nr. 21).

- iii) jebkurš materiāls, kurā vizuāli attēlota kāda persona bērna izskatā, kas iesaistīta īstā vai imitētā nepārprotami seksuālā darbībā, vai jebkurš materiāls, kurā galvenokārt seksuālos nolūkos attēloti kādas personas bērna izskatā dzimumorgāni; vai
- iv) reālistiski attēli ar bērnu, kas iesaistīts nepārprotami seksuālā darbībā, vai reālistiski attēli, kuros galvenokārt seksuālos nolūkos attēloti bērna dzimumorgāni, neraugoties uz to, vai šis bērns reāli eksistē;
- c) „bērna prostitūcija” ir bērna izmantošana seksuālos nolūkos, bērnam par iesaistīšanos seksuālās darbībās atlīdzinot vai solot atlīdzināt naudā vai citādi, neatkarīgi no tā, vai šī atlīdzība vai solījums atlīdzināt ir dots bērnam vai trešai personai;
- d) „pornogrāfiskas izdarības” ir darbība, kad, publikas priekšā, tostarp, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, izrāda
  - i) bērnu, kurš iesaistīts īstā vai imitētā nepārprotami seksuālā darbībā; vai
  - ii) bērna dzimumorgānus galvenokārt seksuālos nolūkos;
- e) „juridiska persona” ir subjekts, kam šāds statuss ir saskaņā ar valstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, izņemot valstis vai publisko tiesību subjektus, kas īsteno valsts varu, un starptautiskās sabiedriskās organizācijas.

3. pants

Nodarījumi saistībā ar seksuālu vardarbību

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir paredzēts sods par 2. līdz 5. pantā minēto apzināto rīcību.
2. Par likšanu bērnam, kurš saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktu noteikumiem nav sasniedzis dzimumpilngadību, kļūt par seksuālas izmantošanas vai seksuālu darbību liecinieku seksuālos nolūkos, pat ja bērnam nav tajās jāpiedalās, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz diviem gadiem.
3. Par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu, kurš saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktu noteikumiem nav sasniedzis dzimumpilngadību, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz pieciem gadiem.
4. Par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu,
  - i) ļaunprātīgi izmantojot atzītu aizgādību, varu vai ietekmi uz bērnu, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz astoņiem gadiem; vai
  - ii) ļaunprātīgi izmantojot bērna īpaši neaizsargāto situāciju, kas radusies jo īpaši fizisku vai garīgu traucējumu vai atkarības dēļ, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz astoņiem gadiem; vai

- iii) izmantojot ietekmēšanu, spēku vai draudus, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz desmit gadiem.
5. Par bērna piespiešanu iesaistīties seksuālās darbībās ar trešām personām paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz desmit gadiem.

4. pants

Nodarījumi saistībā ar seksuālu izmantošanu

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir paredzēts sods par apzinātu rīcību, kas minēta 2. līdz 11. pantā.
2. Par likšanu bērnam iesaistīties pornogrāfiskās izdarībās paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz diviem gadiem.
3. Par labuma gūšanu vai bērna citādu izmantošanu pornogrāfiskās izdarībās paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz diviem gadiem.
4. Par apzinātu piedalīšanos pornogrāfiskās izdarībās, kurās ir iesaistīti bērni, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz diviem gadiem.
5. Par bērna vervēšanu pornogrāfiskām izdarībām paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz pieciem gadiem.
6. Par likšanu bērnam iesaistīties bērnu prostitūcijā paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz pieciem gadiem.
7. Par labuma gūšanu vai bērna citādu izmantošanu bērnu prostitūcijā paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz pieciem gadiem.
8. Par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu, izmantojot bērnu prostitūciju, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz pieciem gadiem.
9. Par bērna piespiešanu iesaistīties pornogrāfiskās izdarībās paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz astoņiem gadiem.
10. Par bērna vervēšanu bērnu prostitūcijai paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz astoņiem gadiem.
11. Par bērna piespiešanu iesaistīties bērnu prostitūcijā paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz desmit gadiem.

5. pants

Nodarījumi saistībā ar bērnu pornogrāfiju

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir paredzēts sods par apzinātu rīcību, kas minēta 2. līdz 6. pantā.
2. Par bērnu pornogrāfijas materiālu iegūšanu vai glabāšanu paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz vienu gadu.

3. Par apzinātu piekļuvi bērnu pornogrāfijai, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz vienu gadu.
4. Par bērnu pornogrāfijas materiālu izplatīšanu, izdalīšanu vai pārsūtīšanu paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz diviem gadiem.
5. Par bērnu pornogrāfijas materiālu piedāvāšanu, piegādi vai to pieejamības nodrošināšanu paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz diviem gadiem.
6. Par bērnu pornogrāfijas materiālu izgatavošanu paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz pieciem gadiem.

6. pants

Uzmākšanās bērniem seksuālos nolūkos

Dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir paredzēts sods par šādu apzinātu rīcību.

Par piedāvājumu, ko ar informācijas un komunikāciju tehnoloģiju starpniecību izsaka pieaugušais, lai satiktu bērnu, kurš saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktu noteikumiem nav sasniedzis dzimumpilngadību, ar mērķi pastrādāt kādu no 3. panta 3. punktā un 5. panta 6. punktā minētajiem nodarījumiem, ja pēc šā piedāvājuma ir veiktas faktiskas darbības, kuru rezultātā šāda tikšanās ir notikusi, paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz diviem gadiem.

7. pants

Kūdišana, sekmēšana un atbalstīšana, nodarījuma izdarīšanas mēģinājums un sagatavošanās darbības

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir paredzēts sods par kūdišanu veikt 3. līdz 6. pantā minētos nodarījumus, to sekmēšanu un atbalstīšanu.
2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir paredzēts sods par mēģinājumu izdarīt 3. panta 3. līdz 5. punktā un 2. pantā minētos nodarījumus attiecībā uz piespiešanu kļūt par seksuālas izmantošanas liecinieku; kā arī 4. panta 2. un 3. punktā, un 5. līdz 11. punktā un 5. panta 2., 4. un 6. punktā minētos nodarījumus.
3. Dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir paredzēts sods par šādu apzinātu rīcību:
  - a) tādu materiālu izplatīšana, kuros reklamēta iespēja izdarīt 3. līdz 6. punktā minētos nodarījumus;
  - b) braucienu organizēšana ar nolūku izdarīt 3. līdz 6. punktā minētos nodarījumus.

8. pants

Seksuālās darbības starp vienaudžiem ar savstarpēju piekrišanu

Ar 3. panta 2. punkta noteikumiem par piespiešanu kļūt par seksuālu darbību liecinieku un 3. panta, 4. panta 2. punkta un 4. punkta un 5. panta noteikumiem netiek reglamentētas seksuālas darbības starp bērniem ar savstarpēju piekrišanu vai darbības, kurās piedalās personas līdzīgā vecumā un psiholoģiskās un fiziskās attīstības vai brieduma pakāpē, ja šīs darbības neietver ļaunprātīgu izmantošanu.

9. pants

Atbildību pastiprinoši apstākļi

1. Ja šeit minētie apstākļi jau nav 3. līdz 7. pantā minēto nodarījumu neatņemama sastāvdaļa, šajā direktīvā tos uzskata par atbildību pastiprinošiem apstākļiem:
  - a) saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem bērns nav sasniedzis dzimumpilngadību;
  - b) nodarījums izdarīts pret bērnu īpaši neaizsargātā situācijā, kas radusies jo īpaši fizisku vai garīgu traucējumu vai atkarības dēļ;
  - c) nodarījumu izdarījis ģimenes loceklis, persona, kura dzīvo kopā ar bērnu, vai persona, kura ļaunprātīgi izmantojusi savu varu;
  - d) nodarījumu izdarījušas vairākas personas, kuras rīkojušās kopīgi;
  - e) nodarījumi izdarīti saistībā ar noziedzīgu organizāciju Pamatlēmuma 2008/841/TI nozīmē¹⁰;
  - f) nodarījuma izdarītājs ir bijis iepriekš notiesāts par tāda paša rakstura nodarījumiem;
  - g) nodarījums apdraudēja bērna dzīvību;
  - h) nodarījums ietvēra smagu vardarbību vai nodarīja nopietnu kaitējumu bērnam.
2. Ja pastāv vismaz viens no 1. punktā minētajiem atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par 3. līdz 6. pantā minētajiem nodarījumiem tiek piemēroti efektīvi, samērīgi un preventīvi sodi, kas ir stingrāki nekā 3. līdz 6. pantā paredzētie sodi par pamatpārkāpumiem.

10. pants

Tiesību ierobežošana, kas izriet no notiesājošiem spriedumiem

1. Lai izvairītos no nodarījumu atkārtošanas riska, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka fiziskai personai, kura bijusi notiesāta par kādu no 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem, var uz laiku vai pastāvīgi liegt veikt darbības, kas ietver regulāru saskarsmi ar bērniem.

---

¹⁰ OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. punktā minētais pasākums tiek ierakstīts sprieduma dalībvalsts sodāmības reģistrā.
3. Atkāpjoties no 7. panta 2. punkta un 9. panta 2. punkta Padomes pamatlēmumā 2009/315/TI par to, kā organizēt un īstenot no sodāmības reģistra gūtas informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm¹¹, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka nolūkā efektīvi īstenot pasākumu, ar kuru personai uz laiku vai pastāvīgi liedz veikt darbības, kas ietver regulāru saskarsmi ar bērniem, jo īpaši, ja lūguma iesniedzēja dalībvalsts uz piekļuvi konkrētām darbībām attiecina nosacījumus, lai nodrošinātu, ka kandidāti nav bijuši notiesāti par kādu no šīs direktīvas 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem, attiecīgās personas pilsonības dalībvalsts centrālā iestāde pēc pieprasījuma, kas iesniegts saskaņā ar minētā pamatlēmuma 6. pantu, nosūta informāciju par tiesību ierobežošanu, kas izriet no notiesāšanas par kādu no šīs direktīvas 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem, un ka personas datus saistībā ar šādu tiesību ierobežošanu, kas paredzēta šā pamatlēmuma 7. panta 2. un 4. punktā, vienmēr izmanto šādam nolūkam.
4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek atzīts un izpildīts citā dalībvalstī piemērots pasākums, kas minēts 1. punktā.

11. pants

Juridisko personu atbildība

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par jebkuru no 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem, ko to labā, darbojoties individuāli vai kā juridiskas personas struktūras daļa, izdarījusi kāda persona, kas veic šās juridiskās personas vadības pienākumus, pamatojoties uz
  - a) pilnvarām pārstāvēt juridisko personu;
  - b) pilnvarām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā;
  - c) pilnvarām veikt juridiskās personas iekšēju kontroli.
2. Dalībvalstis veic arī vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības, ja šā panta 1. punktā minētās personas veiktās uzraudzības vai kontroles trūkuma dēļ bijis iespējams, ka nodarījumu, kas minēts 3. līdz 7. pantā, attiecīgās juridiskās personas labā izdara persona, kas ir tās pakļautībā.
3. Juridisku personu atbildība saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu neizslēdz kriminālizmeklēšanu pret fiziskām personām, kas ir 3. līdz 7. pantā minēto nodarījumu izdarītāji vai līdzdalībnieki.

---

¹¹ OV L 93, 7.4.2009., 23. lpp.

12. pants
Sankcijas juridiskām personām

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskai personai, kuru sauc pie atbildības saskaņā ar 11. panta 1. punktu, var piemērot efektīvus, samērīgus un preventīvus sodus, kas ietver naudas sodu kā kriminālsodu vai cita veida sodu un var ietvert citādus sodus, kas paredz, piemēram
  - a) atņemt tiesības saņemt valsts pabalstus vai atbalstu;
  - b) uz laiku vai pastāvīgi aizliegt veikt komercdarbību;
  - c) pakļaut tiesas uzraudzībai;
  - d) likvidēt ar tiesas lēmumu;
  - e) uz laiku vai pavisam slēgt iestādes, kas izmantotas nodarījuma izdarīšanā.
2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskai personai, kuru sauc pie atbildības saskaņā ar 11. panta 2. punktu, ir piemērojami efektīvi, samērīgi un preventīvi sodi vai pasākumi.

13. pants
Cietušo atbrīvošana no kriminālatbildības un sankciju nepiemērošana

Dalībvalstis paredz iespēju, ka bērnus, kas cietuši no 4. pantā un 5. panta 4. līdz 6. punktā minētajiem nodarījumiem, nesauc pie kriminālatbildības un tiem nepiemēro sodus par iesaistīšanos noziedzīgās darbībās, kuru piespiedu izdarīšana ir tiešas sekas tam, ka viņi bijuši pakļauti šiem nodarījumiem.

14. pants
Izmeklēšana un saukšana pie kriminālatbildības

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka izmeklēšana vai saukšana pie kriminālatbildības par noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti 3. līdz 7. pantā, nav atkarīga no nodarījumā cietušā iesnieguma vai izvirzītās apsūdzības un ka kriminālprocesu var turpināt arī tad, ja cietušais atsauc savu paziņojumu.
2. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai saukšanu pie kriminālatbildības par 3. pantā, 4. panta 2. un 3. punktā un 5. līdz 11. punktā, kā arī 5. panta 6. punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem varētu veikt pietiekamu laika periodu pēc tam, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, atbilstīgi konkrētā nodarījuma smaguma pakāpei.
3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka personām, nodaļām un dienestiem, kas ir atbildīgi par 3. līdz 7. pantā minēto nodarījumu izmeklēšanu vai saukšanu pie kriminālatbildības, ir pieejami efektīvi izmeklēšanas instrumenti, pieļaujot iespēju veikt slepenas izmeklēšanas operācijas vismaz tajos gadījumos, kad ir izmantotas informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai izmeklēšanas struktūrvienības vai dienesti varētu identificēt personas, kas cietušas 3. līdz 7. pantā minētajos nodarījumos, jo īpaši analizējot bērnu pornogrāfijas materiālus, piemēram, fotogrāfijas un audiovizuālos ierakstus, kas nosūtīti vai darīti pieejami, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

15. pants

Ziņošana par aizdomām uz seksuālu izmantošanu vai seksuālu vardarbību

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka valsts tiesību aktos noteiktie konfidencialitātes noteikumi attiecībā uz atsevišķu profesiju pārstāvjiem, kuri strādā saskarsmē ar bērniem, nerada tiem šķēršļus ziņot bērnu aizsardzības dienestiem par situācijām, kad ir pamatoti iemesli domāt, ka bērns ir kāda 3. līdz 7. pantā minētā nodarījuma upuris.
2. Dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai mudinātu visas personas, kuras zina vai tām ir aizdomas par nodarījumiem, kas minēti 3. līdz 7. pantā, ziņot par to kompetentajiem dienestiem.

16. pants

Jurisdikcija un saukšanas pie atbildības koordinēšana

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz nodarījumiem, kas minēti 3. līdz 7. pantā, ja:
  - a) nodarījums ir pilnīgi vai daļēji izdarīts attiecīgās valsts teritorijā; vai
  - b) nodarījuma izdarītājs ir tās valstspiederīgais vai tās teritorijā ir viņa pastāvīgā dzīvesvieta; vai
  - c) nodarījums ir izdarīts pret tās valstspiederīgo vai personu, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir tās teritorijā; vai
  - d) nodarījums ir izdarīts tādas juridiskas personas labā, kas dibināta attiecīgās dalībvalsts teritorijā.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka to jurisdikcijā ir gadījumi, kad nodarījums 5. un 6. panta nozīmē un, ciktāl uz to attiecas 3. un 7. pants, ir izdarīts, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, kurām ir piekļūts attiecīgās valsts teritorijā, neatkarīgi no tā, vai šīs tehnoloģijas atrodas tās teritorijā.
3. Dalībvalsts var nolemt, ka tad, ja attiecīgais nodarījums ir izdarīts ārpus tās teritorijas, tā nepiemēros 1. punkta c) un d) apakšpunktā paredzētos jurisdikcijas noteikumus vai piemēros tos tikai īpašos gadījumos vai apstākļos.
4. Lai sauktu pie kriminālatbildības par 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem, kas izdarīti ārpus attiecīgās dalībvalsts teritorijas, attiecībā uz 1. punkta b) apakšpunktu dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās jurisdikcijas noteikšana nav atkarīga no nosacījuma, ka,

- a) darbības ir noziedzīgi nodarījumi tur, kur tās tiek izdarītas, vai
- b) ka saukšanu pie kriminālatbildības var sākt tikai pēc tam, kad cietušais iesniedzis iesniegumu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā vai kad ir cēlusi apsūdzību valsts, kurā noziedzīgais nodarījums tika izdarīts.

17. pants

Vispārēji noteikumi par cietušajiem sniegto palīdzību un atbalstu, kā arī par viņu aizsardzības pasākumiem

1. Bērniem, kuri cietuši 3. līdz 7. pantā minētajos noziedzīgajos nodarījumos, nodrošina palīdzību, atbalstu un aizsardzību, ņemot vērā bērna intereses.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad pastāv neskaidrības par 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem pakļautas personas vecumu un ir iemesls domāt, ka šī persona ir bērns, minētā persona tiek uzskatīta par bērnu nolūkā saņemt tūlītēju piekļuvi aizsardzības, atbalsta un palīdzības pasākumiem saskaņā ar 18. un 19. pantu.

18. pants

Palīdzība un atbalsts cietušajiem

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, nodrošinot, ka cietušajiem tiek sniegta palīdzība un atbalsts pirms kriminālprocesa, tā laikā un attiecīgu laiku pēc tā, lai minētās personas varētu īstenot tiesības, kas paredzētas Padomes Pamatlēmumā 2001/220/TI¹² par cietušo statusu kriminālprocesā, kā arī šajā direktīvā paredzētās tiesības.
2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka īpašie pasākumi cietušo bērnu īstermiņa un ilgtermiņa aizsardzībai un atbalstam viņu fiziskās un psiholoģiski sociālās atveseļošanās laikā tiek īstenoti pēc katra cietušā bērna īpašo apstākļu individuālas izvērtēšanas, pienācīgi ņemot vērā bērna viedokli, vajadzības un bažas.
3. Personas, kas cietušas 3. līdz 7. pantā minētajos nodarījumos, ir jāuzskata par īpaši neaizsargātiem cietušajiem saskaņā ar Padomes Pamatlēmuma 2001/220/TI 2. panta 2. punktu, 8. panta 4. punktu un 14. panta 1. punktu.
4. Ja tas ir vajadzīgs un iespējams, dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu pienācīgu palīdzību cietušā ģimenei. Konkrēti, ja tas ir vajadzīgs un iespējams, dalībvalstis attiecībā uz šīm ģimenēm piemēro 4. pantu Pamatlēmumā 2001/220/TI.

19. pants

Cietušo bērnu aizsardzība kriminālizmeklēšanā un tiesas procesā

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka tiesu iestādes kriminālizmeklēšanā un tiesas procesā cietušajam bērnam saskaņā ar valsts tiesību aktiem piešķir īpašu pārstāvi gadījumos, kad vecāku tiesību turētājiem nav atļauts

---

¹² OV L 82, 22.3.2001., 1. lpp.

pārstāvēt bērnu interešu konflikta dēļ, kas pastāv starp viņiem un cietušo bērnu, vai ja bērns ir bez pavadoņa vai atšķirts no ģimenes.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai cietušajiem bērniem būtu tūlītēja piekļuve bezmaksas juridiskām konsultācijām un bezmaksas juridiskajai pārstāvībai, tostarp kompensācijas pieprasīšanas nolūkos.
3. Neskarot tiesības uz aizstāvību, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka kriminālprocesā par jebkuru no 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem:
  - a) cietušā bērna uzklauššana tiek veikta, nepieļaujot nepamatotus kavējumus, pēc tam, kad fakti ir ziņoti kompetentajām iestādēm;
  - b) cietušā bērna uzklauššana vajadzības gadījumā notiek šim nolūkam paredzētās vai pielāgotās telpās;
  - c) vajadzības gadījumā cietušo bērnu uzklausa īpaši mācīti speciālisti, vai arī tas notiek šādu speciālistu vadībā;
  - d) ja tas ir iespējams un vajadzīgs, cietušo bērnu vienmēr uzklausa vienas un tās pašas personas;
  - e) uzklauššanu skaits ir pēc iespējas ierobežots, un tās veic vienīgi tad, ja kriminālprocesā tās ir obligāti vajadzīgas;
  - f) cietušo bērnu var pavadīt viņa likumīgs pārstāvis vai, attiecīgā gadījumā, viņa izraudzīts pieaugušais, ja vien attiecībā uz šo personu nav pieņemts pamatots lēmums par pretējo.
4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 3. līdz 7. punktā minēto nodarījumu kriminālizmeklēšanā cietušā bērna vai, attiecīgā gadījumā, bērna kā liecinieka uzklauššanu var ierakstīt videolentē un ka šos videoierakstus var izmantot kā pierādījumus kriminālprocesā tiesā saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktu noteikumiem.
5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kriminālprocesā, kas attiecas uz 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem,
  - a) lietu izskata slēgtā tiesas sēdē;
  - b) cietušā bērna lietu tiesas zālē var izskatīt bez viņa klātbūtnes, proti, izmantojot piemērotas komunikāciju tehnoloģijas.

20. pants

Intervences programmas vai pasākumi

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek izvērtēta personu, kuras notiesātas par 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem, bīstamība un iespējamie riski, ka 3. līdz 7. pantā minētie nodarījumi varētu tikt atkārtoti, ar mērķi noteikt piemērotas intervences programmas un pasākumus.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu efektīvas intervences programmas vai pasākumus ar mērķi novērst un mazināt risku saistībā ar atkārtotiem seksuāla rakstura nodarījumiem pret bērniem. Šādām programmām vai pasākumiem jābūt pieejamiem jebkurā kriminālprocesa posmā, gan ieslodzījuma vietā, gan ārpus tās, saskaņā valsts tiesību aktu nosacījumiem.

Šādas intervences programmas vai pasākumus pielāgo, lai apmierinātu to bērnu īpašās attīstības vajadzības, kuri ir izdarījuši seksuāla rakstura nodarījumu, tostarp to bērnu vajadzības, kuri nav sasnieguši vecumu, ar kuru iestājas kriminālatbildība.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai, vajadzības gadījumā ņemot vērā 1. punktā minēto izvērtējumu, nodrošinātu, ka personām, kuras notiesātas par 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem,
  - a) ir piekļuve 1. un 2. punktā minētajām programmām vai pasākumiem;
  - b) tiek piedāvāta piekļuve īpašām programmām vai pasākumiem;
  - c) tiek sniegta pilnīga informācija par iemesliem ierosināt piekļuvi īpašām programmām vai pasākumiem;
  - d) tās piekrīt piedalīties īpašās programmās vai pasākumos, pilnībā pārzinot faktus;
  - e) tās var atteikties piedalīties un tiek informētas par šā atteikuma iespējamām sekām.
4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka personas, pret kurām ierosināta krimināllieta par 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem, var piekļūt programmām vai pasākumiem, kas minēti šā panta 1. un 2. punktā, atbilstoši nosacījumiem, kas nav ne ierobežojoši, ne pretrunā aizstāvības tiesībām un prasībām par taisnīgu un objektīvu tiesu un jo īpaši pienācīgi ņemot vērā noteikumus, ar ko regulē nevainīguma prezumpcijas principu.
5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka personām, kuras baidās, ka tās varētu izdarīt 3. līdz 7. pantā minētos nodarījumus, vajadzīgā gadījumā ir piekļuve efektīvām intervences programmām vai pasākumiem, kas paredzēti, lai izvērtētu un novērstu nodarījumu izdarīšanas iespējamību.

21. pants

To tīmekļa vietņu bloķēšana, kuras ietver bērnu pornogrāfiju

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai to teritorijās varētu bloķēt interneta lietotāju pieeju tādām interneta lapām, kas ietver vai izplata bērnu pornogrāfiju. Bloķēšanai piemēro attiecīgus drošības pasākumus, it īpaši, lai nodrošinātu to, ka bloķēšana aprobežojas tikai ar to, kas ir vajadzīgs, ka lietotājus informē, kāpēc pieeja ir bloķēta, un ka satura nodrošinātājus, ja tas ir iespējams, informē par iespēju to apstrīdēt.
2. Neskarot iepriekš minēto, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai panāktu, ka tiek likvidētas interneta lapas, kas ietver vai izplata bērnu pornogrāfiju.

22. pants
Pamatlēmuma 2004/68/TI atcelšana

Ar šo atceļ Pamatlēmumu 2004/68/TI, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atsaukto pamatlēmumu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

23. pants
Transponēšana

1. Dalībvalstīs ne vēlāk kā [DIVUS GADUS PĒC PIENĒMŠANAS] stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai panāktu atbilstību šai direktīvai. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto aktu tekstus, kā arī minēto aktu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis izlemj, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu galvenos noteikumus, kurus tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

24. pants
Ziņošana

1. [ČETRUS GADUS PĒC PIENĒMŠANAS] un turpmāk ik pēc trīs gadiem Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, tostarp visus vajadzīgos priekšlikumus.
2. Dalībvalstis Komisijai nosūta visu informāciju, kas nepieciešama 1. punktā minētā ziņojuma sagatavošanai. Šajā informācijā ietver sīku aprakstu par likumdošanas un citiem pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu.

25. pants
Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

26. pants
Adresāti

Saskaņā ar Līgumiem šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*